

Archeologienota met uitgesteld onderzoek

Hamont – Rangeerweg

Programma van maatregelen
2017E345

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Rik van de Konijnenburg
Grauwe Torenwal 6/00/1
B-3960 Bree (BE)
Mob. 0496 209 018
e-mail: rik@konijnenburg.com

Haast-rapport 2017-37/ wettelijk depot: D/2017/12654/37

Verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R. en HERMANS, K., (2017), Hamont, Rangeerweg, programma van maatregelen, Haast-rapport 2017-37, D/2017/12654/37

© 2017 HAAST bvba, *Grauwe Torenwal 6/00/1, B-3960 Bree*

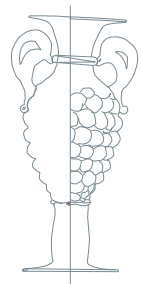
Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2017/12654/37

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

INHOUD

Programma van maatregelen
1. Administratieve gegevens
2. Aanleiding van het vooronderzoek
3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem
4. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject.
5. Lijst met afbeeldingen
6. Bibliografie

Programma van maatregelen

1. Administratieve gegevens

Projectcode		2017E345
Actoren		Rik van de Konijnenburg OE/ERK/Archeoloog/2015/00041 Kariolien Hermans, archeoloog
		Stad Hamont (Hamont-Achel), Stad 40, 3930 Hamont-Achel
Locatie	Provincie	Limburg
	Gemeente	Hamont-Achel
	Deelgemeente	Hamont
	Site	Rangeerweg
Kadastrale gegevens		
Oppervlakte onderzoeksgebied		1ha 70a 73ca
Kadastraal percelenplan		Zie fig. 2
Topografische kaart		Zie fig. 3
Begindatum onderzoek		20/05/2017
Einddatum onderzoek		02/06/2017
Relevante termen thesauri OE		bureauonderzoek

Bounding Box:

Nr	X	Y
1	231429.760	215621.510
2	231361.102	215610.540
3	231365.552	215581.230
4	231283.843	215567.837
5	231389.767	215453.516
6	231452.473	215508.549
7	231435.936	215527.334
8	231514.253	215605.122
9	231434.349	215592.290

Fig. 1: Bounding Box

Het projectgebied is gelegen in de stad Hamont-Achel, en omvat de percelen kadastraal gekend als 1ste afdeling, sectie C, nummers 712C, 713E, 720D, 720F, 720G, 721, 722A, 722C, 722E, 723C en 723^E, met een totale oppervlakte van 1ha 70a 73ca. De aanvraag sluit aan op de bestaande Rangeerweg en vormt de invulling van het nog bestaande binnen gebied.

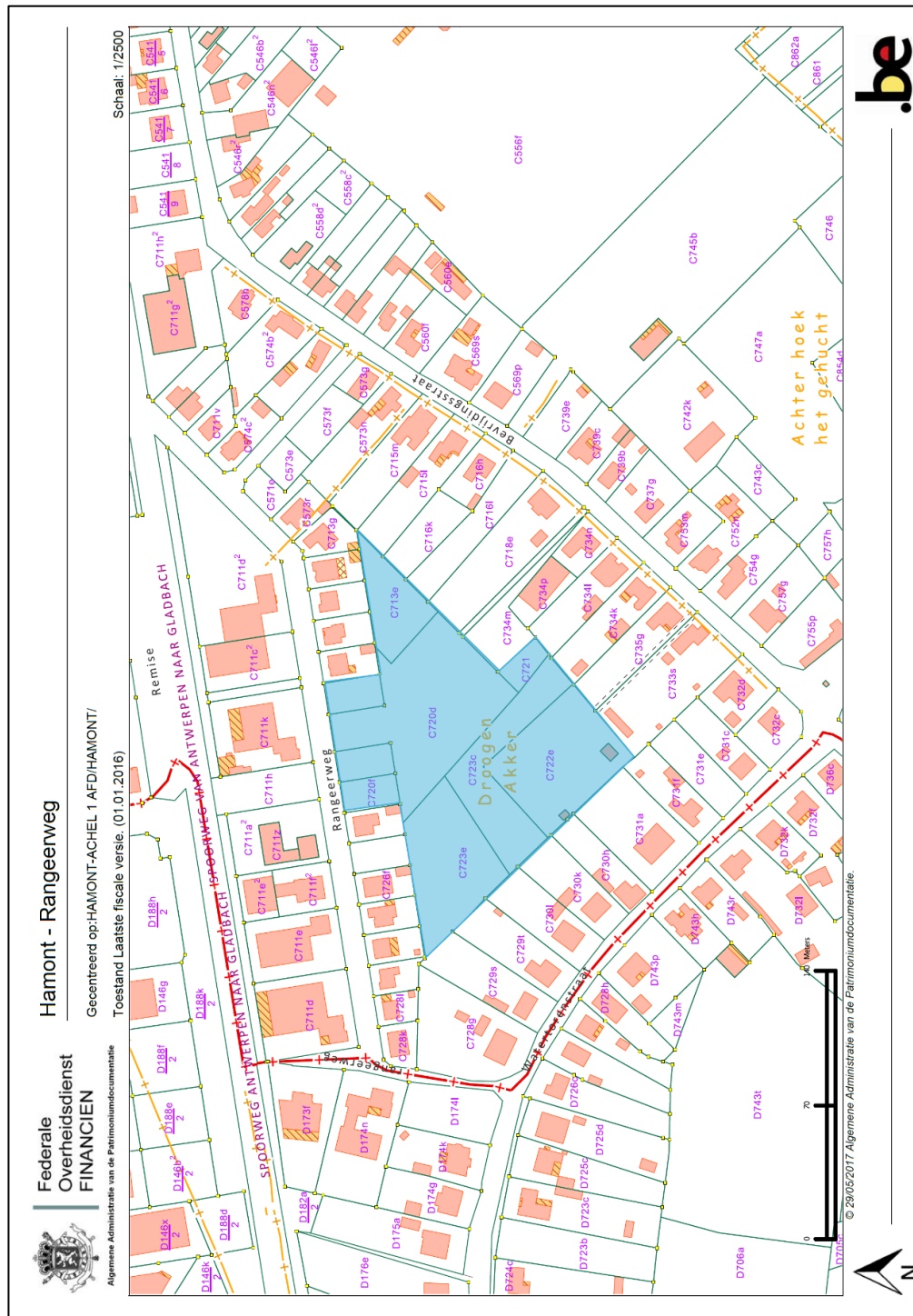

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 01/01/2016 © cadgis viewer

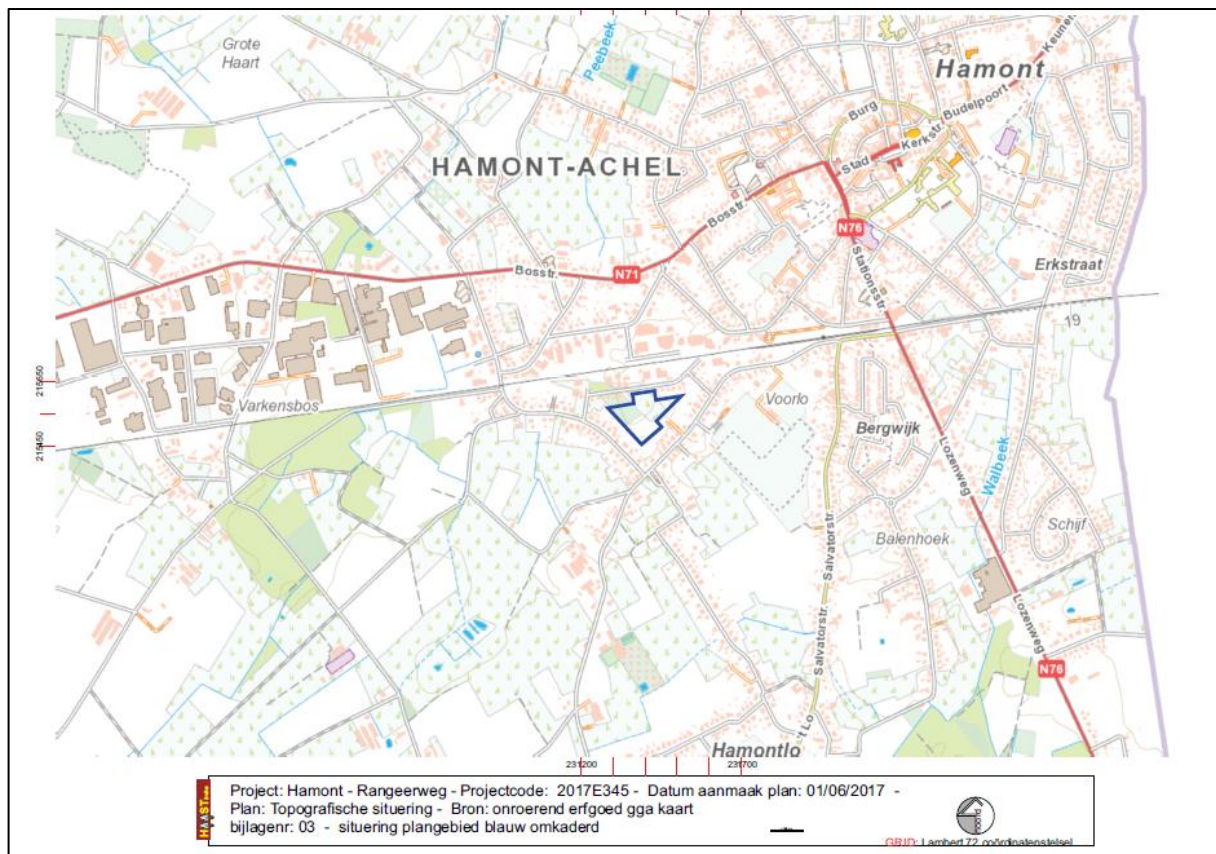

Fig. 3 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart 1/10.000. © NGI & cartoweb

2. Aanleiding van het vooronderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat enerzijds het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en anderzijds het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016.

Overwegende dat,

- de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning een privaatrechtelijk rechtspersoon is,
- de aanvraag geen betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering,
- de aanvraag geen betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden,
- de percelen waarop de vergunning betrekking heeft niet geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,
- de betrokken percelen niet volledig gelegen zijn buiten woon- of recreatiegebied,
- de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft meer dan 3000m² bedraagt,
- de geplande ingreep in de bodem groter is dan 1000m²,

Dan dient een bekrachtigde archeologienota te worden toegevoegd bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem.

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Uitstel van veldwerk wordt gevraagd om praktische redenen. Het terrein is deels nog bebost en deels in gebruik als paardenweide.

Beschrijving van de geplande werken

Op het terrein, 17.073 m² groot, zal een verkaveling gerealiseerd omvattende aanleg van wegenis en nutsleidingen, bouwklaar maken van 19 bouwkvavels, aanleg van een groengebied met een voetbalveldje en behoud van een hoge bomenrij die momenteel op de scheiding staat tussen de percelen C712c en C713e en deels op perceel C720d.

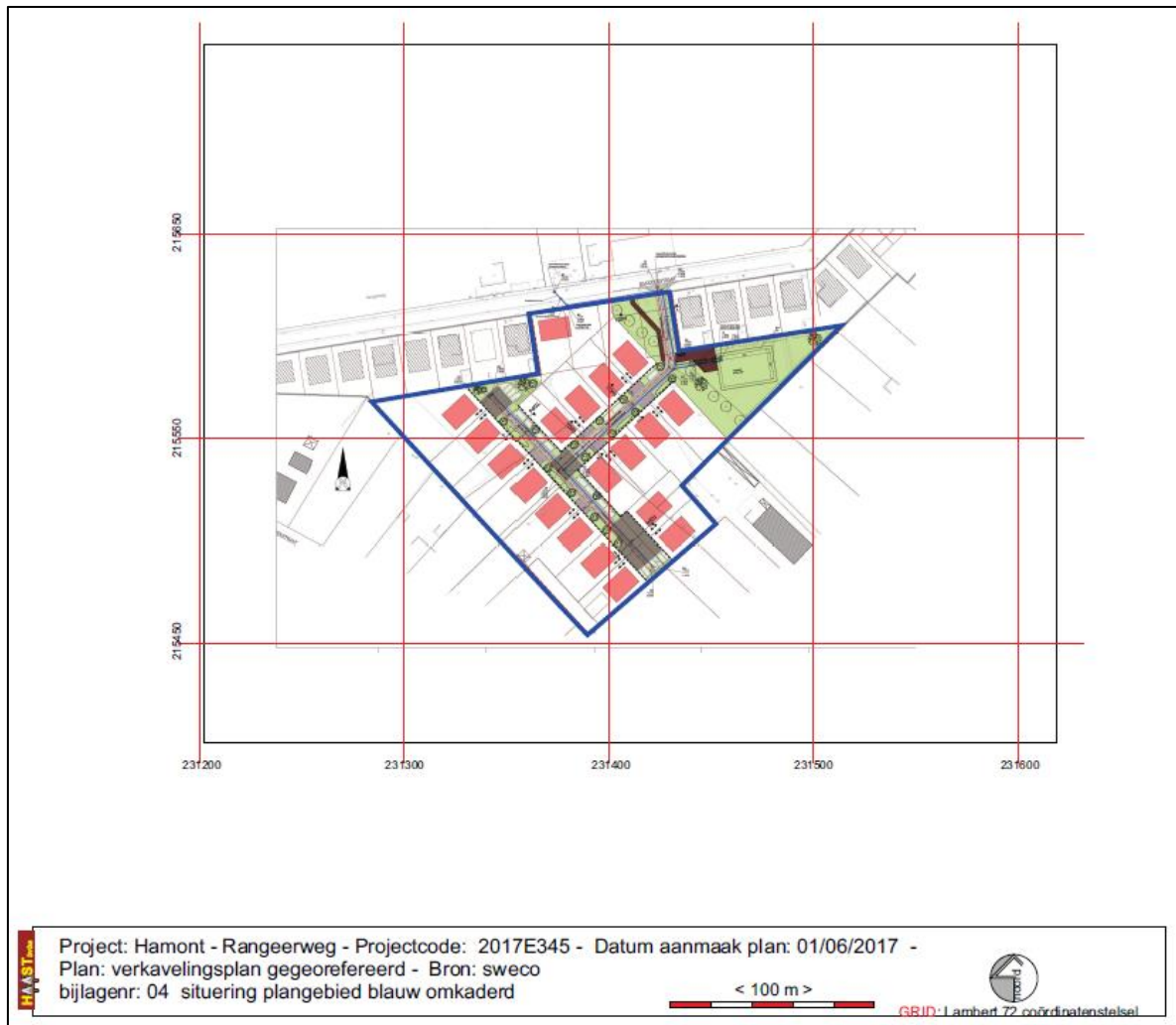

Fig. 4: Verkavelingsplan gegeoreferend. © Peter Van der Poort, SWECO

Fig. 5: verkavelingsplan zoals aangereikt © Peter Van der Poort, SWECO

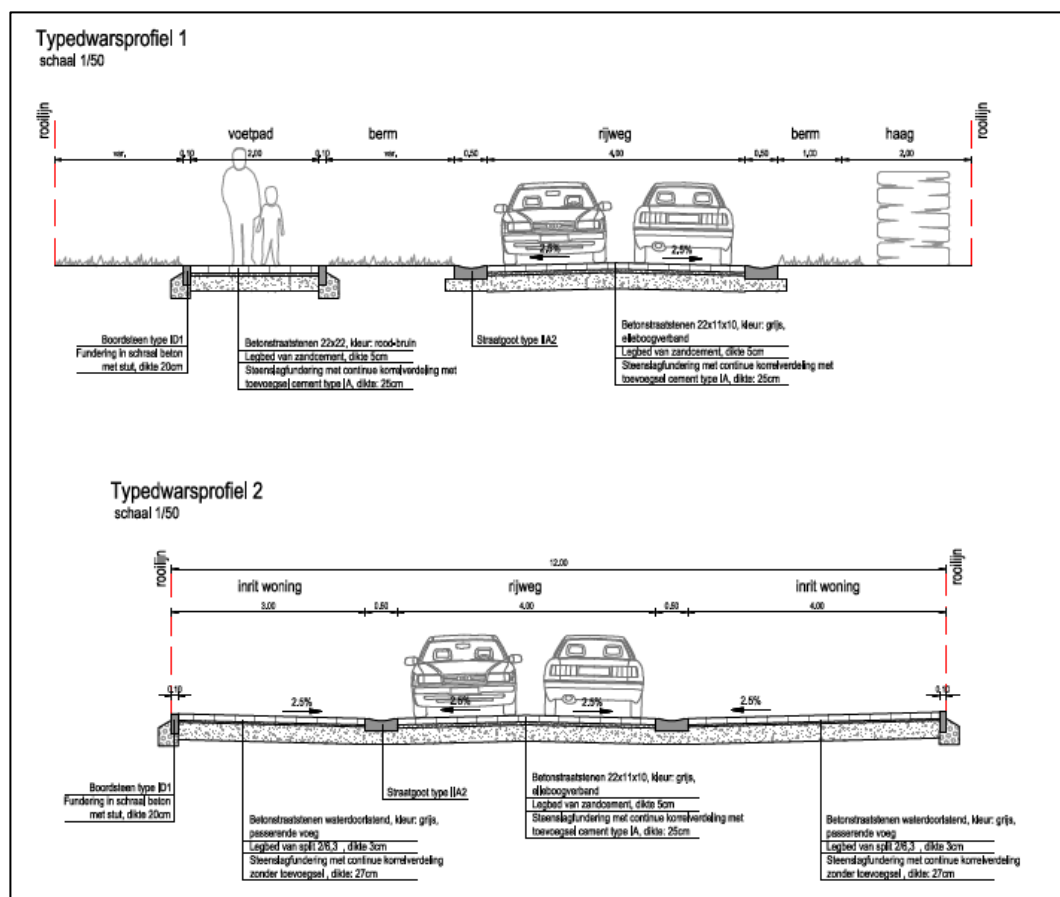

Fig. 6: Type dwarsprofielen aanleg wegenis © Peter Van der Poort, SWECO

Voor de aanleg van de wegenis zal de teelaarde verwijderd worden tot op de stabiele ondergrond; de exacte diepte is nog niet gekend aangezien het geotechnisch onderzoek nog dient uitgevoerd te worden. Globaal gaat men uit van een aanzet op de stabiele ondergrond met een 25 cm dikke funderingslaag bestaande uit een 25 cm dikke steenslagfundering met continue korrelverdeling met toevoegsel van cement type IA, gevolgd door een legbed van zandcement, dikte 5 cm waarop de afwerkingslaag wordt aangebracht bestaande uit 10 cm dikke betonstraatstenen.

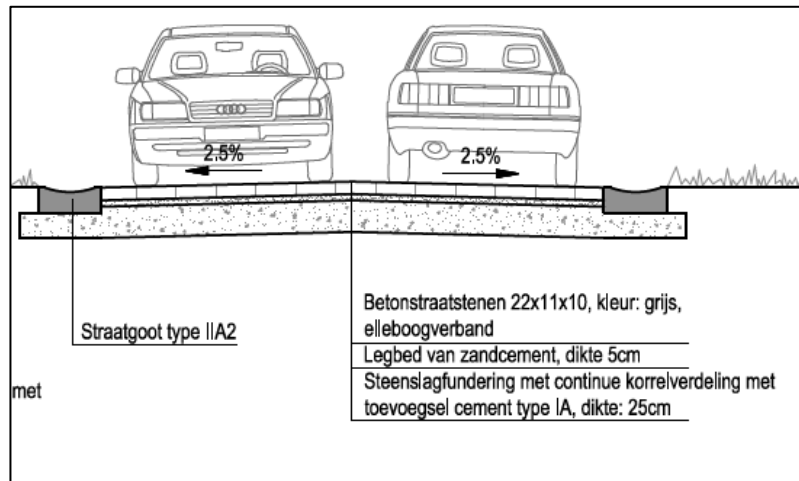

Fig. 7: detail uit fig. 7

Fig. 8: Rioleringsplan: in rood zijn de DWA-leidingen weergegeven, de RWA-leidingen zijn in blauw aangeduid.

De rioleringen worden onder de aan te leggen wegenis aangelegd op een diepte van -1.00 m onder het wegdek (maaiveld). De buizen hebben een diameter van 40 cm en 50 cm zoals af te leiden uit het plan van de uit- en instroomconstructie voor de RWA-leidingen. Deze constructie zal gebouwd worden op perceel C713e en zal aangezet worden op een diepte van -2.32 m onder het maaiveld. De afmetingen van deze constructie zijn 2.75 m breed x 4.95 m lengte en 2.32 m hoog (inclusief funderingsbed).

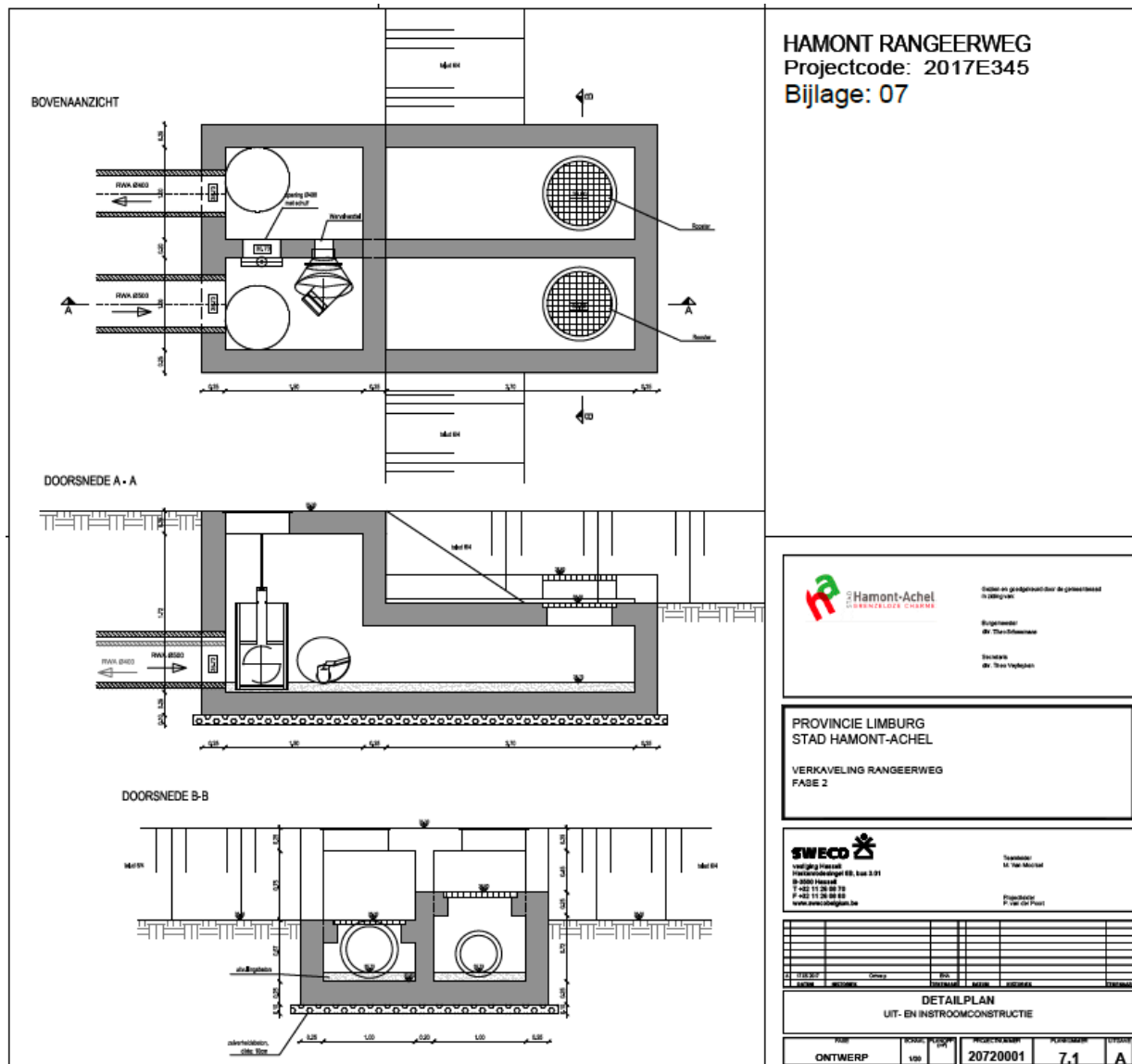

Fig. 9: In- en uitstroomconstructie voor RAW-leidingen

3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingrepen in de bodem (bureauonderzoek)

Binnen het projectgebied zijn er tot heden geen archeologische onderzoeken gebeurd noch vondstmeldingen bekend. In de omgeving van het projectgebied, met name ten oosten op een afstand van ca. 500 m werd een vondstconcentratie van aardewerkfragmenten aangetroffen bij zavelextractie in 1948. Deze vondstconcentratie werd door S.J. De Laet geïnterpreteerd en gedateerd als een begraafplaats/grafensemble uit de Midden-Romeinse periode. De vondst van sporen van begravingen/begraafplaatsen betekent dat ergens in de buurt ook bewoning aanwezig moet zijn. Sporen van bewoning uit de Romeinse periode zijn in de omgeving van of binnen het projectgebied totaal onbekend. De plaggenbodems (Scm en Sdm) hebben een beschermend karakter wat betreft mogelijke bodemsporen uit perioden voor men met bemesting en bewerking van het terrein begon. Het gebruik van de gronden binnen het projectgebied als landbouwgrond begon waarschijnlijk ergens in de late middeleeuwen en hing vermoedelijk samen met de groei van de stad Hamont. De historisch stadskern van Hamont ligt trouwens op ca. 1 kilometer ten noordoosten van het projectgebied. Ons inzien dient derhalve de verwachting vooral gesteld worden naar bodemsporen uit de Romeinse periode en later. Er zijn helemaal geen aanwijzingen voor het aantreffen van vondsten uit eerdere perioden, alhoewel ook die niet uitgesloten kunnen worden. Het projectgebied ligt immers op vrij korte afstand van de Lookbeek die voor watervoorziening kon dienen en op een matig droge, redelijk vruchtbare plek in het landschap; goede omstandigheden voor het bouwen van een (semi-)nomadisch kamp.

Het landschap zal oorspronkelijk een heidelandschap geweest zijn tot het ingebruik genomen werd als landbouwgebied. Dit gebeurde waarschijnlijk vanaf de late middeleeuwen geleid op de aanwezige plaggenbodems. Na 1971 werd het westelijk gedeelte van het terrein bebost. Na 2000 werd het gebied geleidelijk “verstedelijkt” door de aanleg van de Rangeerweg en de bouw van woningen rondom het projectgebied. Een gedeelte van het bos werd daarvoor gerooid. Wat de impact daarvan was op mogelijk aanwezig bodemarchief is onbekend; er zijn daarbij of ten gevolge daarvan geen archeologische vondsten gemeld.

Voor zover kon worden nagegaan is het terrein vermoedelijk geëvolueerd van een heidelandschap naar een landbouwgebied en dit vanaf de middeleeuwen/late middeleeuwen. Pas na 1971 werd een gedeelte van het terrein bebost en na 2000 werd een deel van het bos gerooid om plaats te maken voor de aanleg van de Rangeerweg en de bouw van woningen. De rest van het terrein bleef in gebruik als weide of kwam braak te liggen waardoor wildgroei van struiken en kleine boomsoorten ontstond.

De bouw van de woningen met aangleg van inritten, tuinen, terrassen, de aanleg van wegens, riolering en nutsvoorzieningen zullen een nefaste invloed hebben op mogelijk bodemarchief. Enkel in de noordoosthoek van het terrein zal de impact relatief beperkt blijven door de aanleg van groenvoorziening en een voetbalveldje/speelweide. De strook met bomen die de percelen C720d en C713e scheidt dient grotendeels behouden te blijven waardoor in die zone de bodemingrepen ook slechts een beperkte impact gaan hebben op mogelijk aanwezig bodemarchief.

Advies:

Aangezien heel het terrein kan beschouwd worden als een onverstoorde zone, is verder archeologisch onderzoek aanbevolen.

Een afweging van de methodes:

De beschikbare methodes binnen een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, veldkartering, landschappelijk booronderzoek en geofysisch onderzoek zullen waarschijnlijk geen resultaten opleveren die kunnen opwegen tegen de kosten die ermee gepaard gaan:

Geofysisch onderzoek spoort weliswaar anomalieën in de bodem op maar aangezien er geen structuren in harde materialen, baksteen, natuursteen, verwacht worden zal dit eerder moeilijk interpreteerbare sporen opleveren die enkel geïnterpreteerd of gedetermineerd kunnen worden door een ondersteunende ingreep in de bodem. Bovendien is deze methode duur en zullen de resultaten niet opwegen tegen de kosten.

Veldkartering: gelet op de begroeiing van het grootste deel van het terrein is deze methode niet bruikbaar.

Landschappelijk bodemonderzoek kan uitgevoerd worden maar heeft weinig zin aangezien er geen aanwijzingen zijn voor natuurlijke of antropogene bodemversturende activiteiten in het verleden met uitzondering van het spitten en ploegen van de bodem in functie van het landbouwgebruiken het rooien van een deel van het bos in de westelijke punt van het projectgebied.

Verkennd/waarderend archeologisch booronderzoek: er zijn in de omgeving van het projectgebied geen indicaties voor het mogelijk aantreffen van prehistorische artefacten. Het lijkt ook minder waarschijnlijk hier een prehistorisch kamp aan te treffen gelet op de afstand tot de waterlopen. Wij verwachten eerder sporen uit de metaaltijden en lateren perioden aan te treffen en aangezien de sporen daarvan niet of nauwelijks geprospecteerd kunnen worden door het zetten van boringen, is ook deze methode niet nuttig ook in overweging genomen de kosten/baten van deze vrij dure vorm van onderzoek.

Proefsleuven: door dit programma van maatregelen wordt als archeologisch traject een proefsleuvenonderzoek opgelegd om het projectgebied archeologisch te kunnen waarderen. Temeer omdat in de omgeving ook sporen/artefacten uit de Romeinse periode werden aangetroffen en bewoningssporen of off-site sporen uit de metaaltijden en Romeinse tijd enkel via een proefsleuvenonderzoek kunnen gedetecteerd worden.

4. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject.

Randvoorwaarden:

Het proefsleuvenonderzoek kan pas uitgevoerd worden als de bomen in het westelijk terreindeel gerooid zijn. De bomen mogen gekapt worden tot op maaiveldniveau maar mogen niet ontstronkt worden om verlies van mogelijk waardevol archeologisch erfgoed te voorkomen. Er dient rekening te worden gehouden met het behoud van de bomenrij tussen de percelen C720d en C713e.

Doelstellingen van het archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem

Doel van het archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem (proefsleuvenonderzoek) is de detectie van sites met bodemsporen. Dit kunnen nederzettingssporen zijn, sporen van landgebruik

voor landbouwdoeleinden (off-site fenomenen), grafvelden of andere mogelijke antropogene gebruiksdoeleinden van het terrein binnen het projectgebied.

Te beantwoorden onderzoeksvragen

Het doel van de proefsleuven is de detectie van sites met bodemsporen. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een aard(bodem)kundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Onderzoeksstrategie en -methode

De geplande onderzoeksmethode: verder archeologisch onderzoek wordt best uitgevoerd door middel van proefsleuven. De proefsleuven zijn 2 m breed over de volle lengte van het terrein, oost – west gericht, haaks op de Lookbeek, rekening houdend met de te behouden bommenrij tussen de percelen C720d en C713e. De oriëntatie is ingegeven door de lichte daling van het terrein van oost naar west richting beekdal.

Aangezien het terrein landelijk gelegen is – de “verstedelijking” dateert van het laatste kwart van de 20ste eeuw – en er geen directe aanwijzingen zijn voor complexe verticale stratigrafieën worden op de koppen van de proefsleuven afwisselend oost en west, profielkolommen aangelegd in het kader van een landschappelijke evaluatie van het terrein.

De keuze van de onderzoeksmethode is ingegeven vanuit de wetenschap dat 2 m brede proefsleuven over de volle lengte van een terrein veel betere resultaten opleveren inzake het vinden van sporen en leggen van verbanden tussen sporen dan 4 m brede geschrinkt gegraven proefsleuven. Dit blijkt uit wetenschappelijk onderzoek¹ uitgevoerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het eventueel niet-uitvoeren van verder onderzoek is niet aan de orde aangezien er gekozen wordt om het terrein enkel door middel van proefsleuven te onderzoeken.

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer er sporen worden aangetroffen die het landschappelijk karakter van het projectgebied bevestigen waardoor al dan niet een link kan gelegd worden naar vormen van landgebruik voor landbouw- of andere doeleinden en eventuele bewoningssporen kunnen geregistreerd worden.

Onderzoekstechnieken

De meest aangewezen methode om het terrein op haar archeologische waarde te onderzoeken is een ingreep in de bodem door middel van ononderbroken 2 m brede parallelle proefsleuven oost west gericht – haaks op de richting van de Lookbeek – met een onderlinge afstand van 12,5 m of 15 m. 2 m brede proefsleuven geven het beste resultaat om de verstoringen vast te stellen, af te bakenen en te determineren.

Door ze in te planten op een onderlinge afstand van 15 m, wordt meteen gebiedsdekkend gewerkt en kan gemakkelijk 10% van het terrein onderzocht worden zoals bepaald in de Code van goede Praktijk. Aanvullend, om minimaal 12,50% van het terrein te onderzoeken, worden kijkvensters of volgvensters aangelegd indien sporen aangetroffen worden. De kijk- en/of volgvensters worden aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de onderlinge samenhang van sporen, indien er aangetroffen worden, en om een duidelijke afbakening te kunnen maken voor een eventueel vervolgonderzoek indien toch waardevolle sporen zouden aangetroffen worden. Kijk- en of

¹ HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., ERVYNCK, A., 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48, Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed - Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

volgvensters dienen ook aangelegd te worden om de schijnbare afwezigheid van sporen te verifiëren.

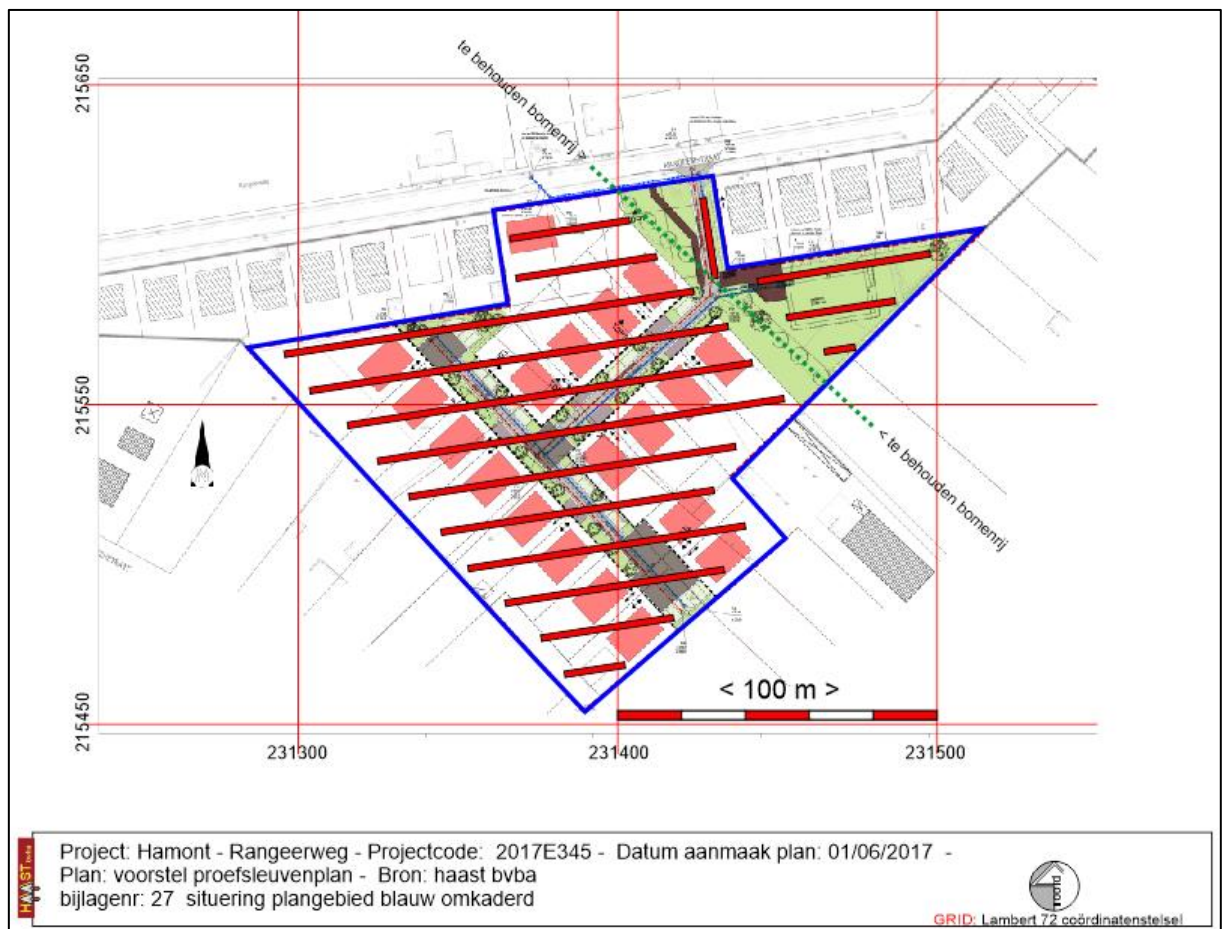

Fig. 10: voorstel van inplanting van de proefsleuven.

Van alle sleuven en kijkvensters zullen overzichtsfoto's worden gemaakt en van alle antropogene sporen ook detailfoto's. De sleuven en sporen worden ingemeten en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Indien een spoor zich tegen de putwand bevindt, wordt het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten worden geregistreerd in het veld. Vondsten die binnen de sleuven of kijkvensters worden aangetroffen, worden per context ingezameld (vlak, spoor, enz.). Er dient een selectie van de sporen gecoupeerd te worden die afdoende is om de onderzoeksvragen te beantwoorden. In vermoedelijke diepe sporen zoals waterputten en waterkuilen wordt een boring gezet om te verifiëren of het om een dergelijk spoor gaat en om de diepte te bepalen. De erkend archeoloog/veldwerkleider is vrij in het bepalen van de noodzaak van aanvullende boringen en het aantal boringen.

Per proefsleuf wordt minimaal één profielkolom (minimaal 1 m breed) aangelegd waarbij ca. 30 cm van de moederbodem zichtbaar is. De locatiekeuze van deze profielputten is afhankelijk van de variabiliteit in de bodemopbouw. Alle bodemprofielen worden opgekuist, gefotografeerd (voorzien van profielnummer, sleufnummer, noordpijl en schaal), ingetekend op schaal 1/20 en beschreven per horizont op basis van de bodemkundige registratie- en beschrijvingsmethodes. Bij elke profielput wordt

de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid.

Sporen waarbij de **metaaldetector** een signaal geeft, worden aangeduid in de sporenlijst. Metaalvondsten worden enkel ingezameld als zij zich aan het vlak bevinden of als ze zich in een spoor bevinden dat gecoupeerd wordt. Ingezelde vondsten worden op plan gezet met vondstnummer en de code *Md*. Ingezelde metaalvondsten worden beschermd tegen degradatie van het materiaal.

Indien sporen worden gecoupeerd in functie van het beantwoorden van de vooraf opgestelde of door voortschrijdend inzicht opgeworpen onderzoeksvragen, worden de coupes ingemeten, getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd.

Na afloop van het onderzoek worden de sleuven gedicht om verdere degradatie van eventueel aanwezige sporen te voorkomen. Indien nodig worden kwetsbare sporen (graven, zeer ondiep bewaarde sporen) afgedekt met doek of plastic zodat ze in geval van een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving niet verder worden aangetast vooraleer ze onderzocht kunnen worden.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er wordt niet verwacht dat afwijkingen van de Code van Goede Praktijk zich zullen/kunnen voordoen. Elke wijziging in de onderzoeksstrategie en/of onderzoeksmethode wordt tijdens het veldwerk met alle betrokken partijen besproken en pas uitgevoerd na goedkeuring door alle betrokken partijen.

5. Lijst met afbeeldingen

Fig. 1: Bounding Box

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 01/01/2016 © cadgis viewer

Fig. 3 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart 1/10.000. © NGI & cartoweb

Fig. 4: Verkavelingsplan gegeorefereerd. © Peter Van der Poort, SWECO

Fig. 5: verkavelingsplan zoals aangereikt © Peter Van der Poort, SWECO

Fig. 6: Type dwarsprofielen aanleg wegen © Peter Van der Poort, SWECO

Fig. 7: detail uit fig. 7

Fig.8: Rioleringsplan: in rood zijn de DWA-leidingen weergegeven, de RWA-leidingen zijn in blauw aangeduid.

Fig. 9: In- en uitstroomconstructie voor RAW-leidingen

Fig. 10: Voorstel van inplanting van de proefsleuven

6. Bibliografie

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., ERVYNCK, A., 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48, Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed - Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Geraadpleegd via: <https://www.onroerenderfgoed.be/actueel/nieuws/onderzoeksrapport-archeologisch-vooronderzoek-proefsleuven-strategie/>